

คำชี้แจง

เครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะ
“การเขียน”
(ฉบับกรรมการสอบ)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ภาคเรียนที่ ๒

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง
เครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะ
“การเขียน”
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ภาคเรียนที่ ๒)

.....

๑. เครื่องมือวัดและประเมินผลฉบับนี้ มีจุดประสงค์เพื่อประเมินการเขียนย่อความ
๒. เครื่องมือในการวัดและประเมินผลฉบับนี้ มี ๑ ฉบับ คือ การเขียนย่อความ เป็นการวัดความสามารถในการเขียนย่อความของนักเรียน
๓. การใช้เครื่องมือวัดและประเมินผล
  - ๑) ลักษณะเครื่องมือ กำหนดบทความ ๑ เรื่อง เพื่อให้ นักเรียนอ่านแล้วเขียนย่อความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนย่อความจากเรื่องที่กำหนดให้ ด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ใช้เวลา ๕๐ นาที

ครอบครัวไทย

สังคมไทยเป็นสังคมที่ใช้ระบบการนับญาติทั้งสองฝ่าย คนคนหนึ่งจะนับญาติทั้งฝ่ายบิดาและมารดา นั่นคือนับรวม ปู่ ย่า ตา ยาย พี่น้องของปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา เป็นเครือญาติพี่น้องทั้งหมด อย่างไรก็ตาม ในสังคมไทยโดยทั่วไป มีแนวโน้มที่เน้นทางมารดา ทั้งนี้เพราะกฎเกณฑ์ในการตั้งบ้านเรือนในสังคมไทย โดยทั่วไปทุกภาคนิยมให้หนุ่มสาวที่เพิ่งแต่งงานใหม่อาศัยในบ้านบิดามารดาของฝ่ายหญิง ซึ่งในภาษาพูดเรียกว่า “แต่งลูกเขยเข้าบ้าน” แบบแผนที่ยึดถือปฏิบัติโดยส่วนใหญ่ในอดีต คือ เมื่อลูกสาวคนโตแต่งงาน หนุ่มสาวก็จะอาศัยอยู่กับพ่อแม่ของฝ่ายหญิงสักระยะหนึ่ง โดยฝ่ายชายจะช่วยพ่อตาแม่ยายทำงาน ถือเป็น การให้แรงงานแก่ฝ่ายเจ้าสาว ซึ่งมีลักษณะคล้ายสินสอดที่มอบให้พ่อแม่เจ้าสาว ในทางภาคเหนือถือว่า การให้แรงงานเช่นนี้เป็นการตอบแทนบรรพบุรุษทางฝ่ายหญิงที่ดูแลมาจนเติบโตใหญ่ ต่อเมื่อลูกสาวคนที่สองแต่งงานและพาสามีเข้ามาอยู่ในบ้าน ลูกสาวคนโตและลูกเขยคนโตจะย้ายออกไปซึ่งอาจจะ “ออกเรือน” ไปสร้างบ้านใหม่อีกหลังต่างหาก แต่อยู่ในบริเวณเดียวกันกับบ้านพ่อแม่ เมื่อลูกสาวคนที่สามแต่งงาน ลูกสาวคนที่สองและเขยคนที่สองก็จะย้ายครอบครัว “ออกเรือน” ไปทำเช่นเดียวกันตามธรรมเนียมไทย เมื่อลูกสาวคนเล็กแต่งงานและพาเขยเล็กเข้ามาอยู่ในบ้าน ลูกสาวคนเล็กก็จะมีหน้าที่ดูแลพ่อแม่ในยามแก่เฒ่า ส่วนลูกหลานที่เติบโตมาจะใกล้ชิดสนิทสนมกับยายมากกว่าย่า และสนิทกับน้าซึ่งเป็นน้องของแม่มากกว่าอาซึ่งเป็นน้องของพ่อ จึงเป็นลักษณะของเครือญาติที่เน้นมาทางมารดา แต่ในบางสถานการณ์ที่ครอบครัวไม่มีลูกสาว มีแต่ลูกชายเพียงคนเดียว ทางพ่อแม่ของฝ่ายชายก็พยายามแต่งสะใภ้เข้าบ้าน เพื่อที่จะได้มีลูกคอยดูแลในยามแก่เฒ่าหรือในกรณีที่ฝ่ายชายร่ำรวยกว่ามากก็อาจจะอยากให้ฝ่ายหญิงมาอยู่กับครอบครัวพ่อแม่ของฝ่ายชายแทน

กลุ่มครอบครัวเครือญาติที่ประกอบด้วยครอบครัวพี่สาวน้องสาว อย่างน้อย ๒ - ๔ ครอบครัวนั้น มักจะมีบทบาทช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกัน เช่น งานในเรือกสวน ไร่ นา งานบวช งานแต่ง งานศพ งานขึ้นบ้านใหม่ สมาชิกในกลุ่มเครือญาติเดียวกันก็จะมาช่วยกัน ในยามทุกข์ยากกลุ่มครอบครัวญาติสนิทนี้ก็จะเป็นที่พึ่งพากัน จึงนับว่ากลุ่มครอบครัวเครือญาติเป็นกลุ่มคนที่เป็นหลักสำคัญในวิถีชีวิตของชาวไทย

(บทความเรื่อง ครอบครัวไทย ผู้เขียน ทรศนียา กัลยาณมิตร
จากสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ เล่มที่ ๒๒ พ.ศ. ๒๕๔๐ หน้า ๒๐๐ - ๒๐๒)

แนวคำตอบ

ย่อบทความ เรื่องครอบครัวไทย ของ ทรรศนียา กัลยาณมิตร จากสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่ม ๒๒ พ.ศ. ๒๕๔๐ หน้า ๒๐๐ - ๒๐๒ ความว่า

สังคมไทยเป็นสังคมที่ใช้ระบบนับญาติทั้งสองฝ่าย และมีแนวโน้มที่เน้นญาติข้างมารดาเป็นหลัก โดยหนุ่มสาวที่แต่งงานกันแล้ว ฝ่ายชายจะย้ายไปอยู่กับครอบครัวพ่อแม่ของฝ่ายหญิง แต่มีบางสถานการณ์ที่บางครอบครัวมีแต่ลูกชายหรือฝ่ายชายร่ำรวยกว่า ฝ่ายหญิงก็มาอยู่กับครอบครัวพ่อแม่ของฝ่ายชายแทน อีกทั้งกลุ่มเครือญาติมักจะมืบทบาทพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันจึงเป็นกลุ่มคนที่เป็นหลักสำคัญในวิถีชีวิตของชาวไทย

๒) เกณฑ์การให้คะแนน ใช้เกณฑ์วัดความสามารถในการเขียนตามระดับคะแนน (Rubric Scores) ดังนี้
(คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. รูปแบบการเขียนคำขึ้นต้น	คะแนนเต็ม ๓ คะแนน		ระบุงการเขียนคำขึ้นต้นได้ครบทุกข้อ ดังนี้ ๑. ชื่อเรื่อง ๒. ผู้แต่ง ๓. ปีที่แต่ง ๔. เลขหน้า ๕. คำว่า ความว่า	ปฏิบัติได้ ๓ - ๔ ข้อ	ปฏิบัติได้น้อยกว่า ๑ - ๒ ข้อ
๒. เนื้อหาสาระ	๑. มีใจความหลักถูกต้องครบถ้วน ๒. มีคำสำคัญ ดังนี้ สังคมไทย ระบบบัญชาติ กลุ่มเครือญาติ พึ่งพาอาศัย ๓. หลอมรวมเนื้อหาอย่างต่อเนื่อง ๔. เนื้อหาสัมพันธ์กัน	ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ	ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ	ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ	นักเรียนมีชิ้นงานแต่ไม่ถูกต้องตามเกณฑ์ทั้ง ๔ ข้อ
๓. ครอบคลุมเนื้อหา	เขียนครอบคลุมเนื้อหาหรือใจความสำคัญที่ต้องการสื่อสารได้ครบถ้วน	เขียนครอบคลุมเนื้อหาหรือใจความสำคัญที่ต้องการสื่อสารได้ ๔ ใน ๕ ส่วน	เขียนครอบคลุมเนื้อหาหรือใจความสำคัญที่ต้องการสื่อสารได้ ๓ ใน ๕ ส่วน	เขียนครอบคลุมเนื้อหาหรือใจความสำคัญที่ต้องการสื่อสารได้ ๒ ใน ๕ ส่วน	เขียนครอบคลุมเนื้อหาหรือใจความสำคัญที่ต้องการสื่อสารได้ ๑ ใน ๕ ส่วน
๔. การใช้ภาษา	๑. เลือกคำใช้ได้ถูกต้อง ๒. เรียงลำดับเรื่องให้ได้ใจความต่อเนื่องสอดคล้องกัน ๓. เขียนเว้นวรรคตอนได้ถูกต้อง ๔. ใช้คำสุภาพ ๕. ไม่ใช้ภาษาพูด หรือภาษาถิ่น	ปฏิบัติได้ ๔ ข้อ	ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ	ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ	ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ
๕. การเขียนสะกดคำ	คะแนนเต็ม ๒ คะแนน			เขียนสะกดคำถูกต้องทุกคำ	เขียนสะกดคำผิด

๓) แบบบันทึกคะแนน

แบบบันทึกคะแนน

การเขียนย่อความ

โรงเรียน ..... ชั้น .....

ที่	ชื่อ - สกุล	ผลการประเมิน					รวมคะแนน* (คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน)
		๑. รูปแบบการเขียน คำขึ้นต้น (คะแนนเต็ม ๓ คะแนน)	๒ เนื้อหาสาระ (คะแนนเต็ม ๕ คะแนน)	๓ ครอบคลุมเนื้อหา (คะแนนเต็ม ๕ คะแนน)	๔. การใช้ภาษา (คะแนนเต็ม ๕ คะแนน)	๕. การเขียนสะกดคำ (คะแนนเต็ม ๒ คะแนน)	
๑.							
๒.							
๓.							
๔.							
๕.							
๖.							
๗.							
๘.							
๙.							
๑๐.							
คะแนนรวม**							

หมายเหตุ

๑. ให้บันทึกคะแนนการเขียนย่อความของนักเรียนตามรายการประเมินเพื่อให้รู้ว่าคุณนักเรียนมีข้อบกพร่องในด้านใด สำหรับใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเขียนย่อความของนักเรียน
๒. วิธีการบันทึก ให้ใส่คะแนนที่ได้ตามเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละรายการประเมิน
๓. ใช้รวมคะแนน* และคะแนนรวม** เพื่อประโยชน์ในการวินิจฉัย ปรับปรุงการเขียนย่อความ และการจัดการเรียนการสอนเป็นรายบุคคลและภาพรวม

๔. การแปลผลการประเมิน

บันทึกผลของคะแนนจากการวัดเป็นรายโรงเรียนและรายบุคคล ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างแบบสรุปลผลการประเมินผลความสามารถและทักษะ “การเขียน” ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ภาคเรียนที่ ๒)

โรงเรียน ..... ชั้น .....

ที่	ชื่อ - สกุล	การเขียนย่อความ (คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน)	การแปลผล***
๑.			
๒.			
๓.			
๔.			
๕.			
๖.			
๗.			
๘.			
๙.			
๑๐.			
รวม			

หมายเหตุ

* ใส่คะแนนที่นักเรียนได้

** รวมคะแนนทั้งหมด

*** แปลผลโดยเทียบกับเกณฑ์

จากนั้นให้นำคะแนนมาเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

เกณฑ์ของระดับคะแนน	ช่วงคะแนน (คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน)	การแปลผล
ร้อยละ ๗๕ - ๑๐๐	๑๕ - ๒๐	ดีมาก
ร้อยละ ๕๐ - ๗๔	๑๐ - ๑๔	ดี
ร้อยละ ๒๕ - ๔๙	๕ - ๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๒๔	๐ - ๔	ปรับปรุง